

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Bernardi Primi Clarævallensis Abbatis, Ordinis
Cisterciensium Antesignani, melliflui Ecclesiæ Doctoris
Sermones In Dominicas & Festa per annum**

Bernardus <Claraevallensis>

XCIV. De processu vita Christiana juxta Tropologiam Heliæ lezabel
fugientis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39254

moveantur, superiores nunquam moveri debent : quia et si subditi quandoque turbentur, prælatorum est in mente composita perdurare. *Sicut gressus tonsarum, inquit e.* Quam bene monachi tonsis ovibus comparantur? quia revera tonsi sunt, quibus nec corda, nec corpora, nec aliquid mundanum in proprietate relictum est. *Quæ ascenderunt de lavacro.* Lavacrum baptismus est, de quo ascendit qui ad celitudinem vitæ perfectionis intendit. Descendit autem, qui se vitæ mancipat in honestæ. *Omnes gemellis saceribus :* quia & verbo pariunt & exemplo. *Et sterilitas non est in eis,* quia nulus est infœcundus.

e Cant. 4. a

Ibidem.

Ibidem,

a Reg. 19. a

Matt. 5. b

Psal. 17. a

Psal. 35. b

Rom. 11. d

Psal. 22. a

Psal. 35. b

SERMO CXIV.

*De processu vitæ Christianæ seu spiritualis juxta Tropologiam
Helia, Iezabel fugientis.*

Timuit Helias Iezabel ^a, & surgens abiit quocunque tulit eum voluntas: venitque in Bersabee Iuda, & dimisit ibi puerum suum, & perrexit in desertum. Cumque venisset subter umbram juniperi & sederet, proiecit se, & dormivit. Et Angelus Domini tetigit eum, & dixit illi : Surge, & comedere. Et respxit : & ecce ad caput suum subcinericus panis, & vas aquæ. Comedit ergo & bibit, & ambulavit in fortitudine cibi illius quadragesima diebus, & quadragesima noctibus usque ad montem DEI Oreb. Per Heliam quippe qui interpretatur Dominus, vel Dominus fortis, intelligitur quilibet justus, qui persecutionem patitur propter justitiam. Unde illud ^b : *Beati qui persecutionem patiuntur propter justitiam.* Qui metuens Jezabel, id est malitiam sæculi, vel tyrannidem diaboli, surgit de tentatione peccaminum, & abit quocunque eum tulerit voluntas à Domino sibi collata. Venitque in Bersabee Iuda, in sanctam Ecclesiam ; quæ dicitur Bersabee, id est puteus septimus, propter abundantem septiformis Spiritus gratiam, quæ inibi fidelibus dividitur ; vel puteus satietatis, propter mysteriorum Dei profunditatem, & sanctorum Scripturarum refectionem. De hac profunditate habemus psalmo ^c : *Tenebrosa aqua in nubibus aeris, Et ruris ^d.* *Iudicia tua abyssus multa.* Ad eiusdem considerationem Apostolus expavescens, & pavescendo deficiens, clamare compellitur ^e ; *O altitudo divitiarum sapientiae & scientie Dei, &c.*

De hac satietate legis in psalmo f : *Super aquam refectionis educavit me, Et item g.* Inebriabitur ab ubertate domus tua. Hujusmodi ebrietas non inducit fastidium, sed indeficientem quibusdam desideriis provocat appetitum. In hoc sacræ lectionis pelago agnus ambulat, & elephas natat. In catholicæ doctrinæ mensa juxta modulum intelligentiæ sufficietes singulis epulæ apponuntur. Hæc est paradisus deliciarum, hic est hortus omnium pomorum. Veniens itaque in Bersabee in sanctam Ecclesiam, ut dictum est,

est, currit ad confessionem quæ per Judam notatur : & dimittit ibi puerum suum, id est puerilem sensum, vel pristinorum actuum debilitatem, & pergit in desertum, id est istius mundi contemptum. Quo postquam venit, sedet, id est à sæculari tumultu quiescit, cantans cum Propheta^h: *Hæc requies mea in sæculum sæculi.* Projicit se, id est vilem se reputat, suis abrenuncians desideriis, juxta illud evangelicumⁱ: *Qui vult venire ad me, abneget semetipsum.* Obdormivit in umbra juniperi, quia in atriis domus Dei secundum sensus corporis vacat omnino ab omnibus pravitatis, dicens cum Psalmista^k: *In pace in idipsum dormiam & requiescam.* Tunc angelica visio tangit eum, excitans ad bonum operandum, & ad altiora consurgendum. Respicit ad caput suum, id est ad Christum, qui caput est Ecclesia. Et ecce subcinericus panis, id est pastus divini dogmatis, forinsecus quidem rudis, sed medullitus ineffabiliter confortativus & dulcis. Et vas aquæ, hoc est, fons lachrymarum cum cordis compunctione. Comedit & bibit, id est adimplet quæ audit: & pergit in fortitudine ad montem DEI, ad celsitudinem videlicet beatitudinis.

S E R M O X C V .

De doctrina amaritudine per prædicatores temperanda.

ERAT FAMES IN TERRA^a: & filii prophetarum habitabant coram Heliæo, qui a 4. Reg. 4. d
bus fecit apponi pulmentum. Cumque gustassent de coctione, exclamaverunt: *Mors in olla, vir DEI.* Et non potuerunt comedere. At ille: *Afferte, inquit, farinam.* Et misit in ollam, & ait: *Infunde turbæ.* Et comedit: & non fuit quicquam amplius amaritudinis in olla. Fames in terra, penuria verbi Dei in mente humana: filij prophetarum, filij prædicatorum. Prophetæ interpretatur *videns*. Et sancti prædicatores non abs re prophetæ appellantur: qui & arcana mysteriorum Dei contemplantur: & prout vident mores hominum, adhibent modos curationum. Hælisæus *salus Domini* interpretatur, quo nomine quisvis prælatus & doctor Ecclesiæ decenter censetur; cuius salubri persuasione Domini salus populis annunciatur, & annunciendo impertitur. Hic talis ex debito sui officii apponit subjectis ollam grandem herbas agrestes continentem; id est, admonitionem de gravibus differentem, acerbitate referram, sed tamen igne S. Spiritus succensam. Subdit ergo perhorre scentes sermonum austeritatē clamant, *Mors in olla:* & non possunt gustare.

Sapiens igitur dispensator non assert, imò afferri jubet farinam, quoniam non præbet, sed hortatur habere charitatem, cuius condimento redundunt dulcia quæ prius videbantur amara. Potest namq; prædicator mentalis salutis auribus circumstantium infonare, sed nemo nisi solus Deus valet saporem charitatis palato cordis infundere. Unde Gregorius: *Nisi sit S. Gregor. in iunus spiritus qui doceat, doctoris lingua exterius in vacuum laborat.* Alius est Evang.

Charitas omnia condit amara.

Sermones S. Bernardi,

B b b b

Sapor